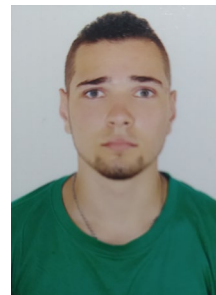

ОГЛЯД ОСНОВНИХ СКЛАДОВИХ ІНТЕНСИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ

Майданюк В. І., здобувач вищої освіти 1 курсу спеціальності
208 «Агроінженерія»

Керівник: канд. техн. наук, доцент Корчак М. М.

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Зернове господарство, як основа с/г виробництва, має важливе народногосподарське значення у вирішенні продовольчої проблеми держави. У близькій і віддаленій перспективі зерно залишиться фінансовим фундаментом аграрних підприємств, від якого залежить розвиток сільського господарства. Озима пшениця є основною продовольчою культурою в Україні. Подальше зростання її врожайності та покращення якості зерна потребують постійного вдосконалення технології вирощування шляхом насичення її новітніми науковими розробками [1].

У Західному Лісостепу, де умови зволоження дещо кращі порівняно з іншими регіонами, врожайність зерна озимої пшениці може перевищувати 10 т/га. Основними чинниками інтенсифікації її виробництва є застосування високопродуктивних сортів, високоякісного насіння, збалансованого удобрення, широкого спектру засобів захисту від бур'янів, шкідників і хвороб, регуляторів росту, досконалої техніки та, за необхідності, меліорації. Все це досить витратні ресурси. Завдання аграрної науки насамперед полягає у моделюванні на їх основі ефективних технологій, які б забезпечували не тільки кращу врожайність зерна та його якість, але й були прибутковими та безпечними для довкілля.

Вирішення зазначених завдань потребує постійного оновлення знань про біологічні потреби нових сортів та можливість їх забезпечення шляхом оптимізації технологій вирощування. В основу сучасних технологій вирощування зернових культур покладено теорію формування врожаю, що забезпечує скорочення розриву між потенційною і реальною продуктивністю рослин шляхом управління продукційним процесом посівів за допомогою відомих агротехнічних заходів, що застосовуються з огляду на результати морфологічного аналізу розвитку елементів продуктивності [1].

Інтенсивна технологія вирощування озимої пшениці має бути спрямована на раціональне використання ресурсів, що забезпечується застосуванням ефективного обробітку ґрунту, що є основним фоном для оптимальної дії інших чинників (попередника, добрив, сорту тощо). Дослідженнями встановлено, що в умовах Західного Лісостепу високу ефективність забезпечує мінімізація основного обробітку ґрунту [1].

Важливим елементом технології є сорт. На сьогодні вітчизняні науковці створили сорти озимої пшениці, які мають потенціал урожайності 11–13 т/га. Проте за виробничих умов у середньому по Україні її врожайність не перевищує 4,0–4,5 т/га. Основна причина цього полягає в порушенні технології вирощування.

Виведення стійких до вилягання високопродуктивних сортів, здатних забезпечувати високу окупність чинників інтенсифікації, є основною передумовою створення та стрімкого поширення інтенсивної технології вирощування озимої пшениці.

Узагальнення результатів досліджень з питань технології вирощування озимої пшениці свідчить про те, що вирощування стабільних врожаїв цієї культури без застосування мінеральних добрив неможливе.

У світовому землеробстві, як і в Україні, спостерігається пряма залежність між рівнем с/г виробництва і використанням мінеральних добрив та пестицидів. При цьому питома вага добрив у формуванні врожаю може сягати 62% [2].

В зв'язку зі скороченням внесення гною та виключенням із систем удобрення простих добрив спостерігається збіднення ґрунтів на магній та сірку, що потребує їх обов'язкового застосування в системі удобрення озимої пшениці.

Отже, інтенсифікація технології вирощування озимої пшениці передбачає комплексне застосування новітніх наукових досягнень в розрізі кожної її складової. За рахунок ефекту взаємодії досягається прогресуюче зростання не тільки врожайності, а й економічної окупності як кожного з чинників, так і технології в цілому.

Список використаних джерел

1. Електронний ресурс: <https://www.agronom.com.ua/intensyfikatsiya-tehnologiyi-vyroshhuvannya-pshenytsi-ozymoyi/>
2. Системи сучасних інтенсивних технологій у рослинництві: Підручник / С. М. Каленська, Л. М. Єрмакова, В. Д. Паламарчук, І. С. Поліщук, М. І. Поліщук. – Вінниця: ФОП Рогальська І. О., 2015. – 448 с.